Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget

Integrationshandleplan 2027-2030

Indhold

Indledning..... 3

Hvorfor igangsætte særlige beskæftigelses- og uddannelsesindsatser for borgere med integrationsbehov?..... 3

Situationen i København..... 4

Handleplanens rammer..... 6

Integrations- og medborgerskabspolitikken..... 7

Eksisterende indsatser på integrationsområdet..... 8

Bevilling..... 9

Handleplanens fokus..... 10

Strategiske fokusområder:..... 13

Helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats..... 14

Unges inklusion på arbejdsmarkedet og uddannelse..... 17

Opfølgning på handleplanen..... 21

Referencer..... 22

Indledning

Hvorfor igangsætte særlige beskæftigelses- og uddannelsesindsatser for borgere med integrationsbehov?

Alle københavnere med arbejdsevne har ret og pligt til at være en del af et arbejdsfællesskab. Arbejdsmarkedet udgør nemlig et vigtigt fællesskab, hvor borgere ikke alene bidrager med arbejdskraft og kompetencer, men også bliver en del af sociale- og kulturelle relationer, der styrker tilknytningen til samfundet. At være en del af arbejdsmarkedet giver den enkelte et tilhørsforhold, arbejdsmarkedsidentitet og mulighed for at bidrage til fællesskabet. Beskæftigelse er derfor ikke kun et spørgsmål om selvforsørgelse. Arbejdsfællesskabet er en nøgle til integration på mange planer.

Den enkelte borger har ansvar for selv aktivt at tage del i samfundet. Samtidig kan nogle ledige borgere med etnisk minoritetsbaggrund have brug for en hjælpende hånd, før de for alvor kan udfolde deres talenter i en international og dansk storby som København. Vi skal derfor støtte de ledige københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, der oplever barrierer i forhold til at kunne indgå i et arbejdsfællesskab.

En barriere for at kunne blive en del af et arbejdsfællesskab kan være manglende danskkundskaber. Det danske sprog åbner døren til arbejdsmarkedet, uddannelse og fællesskab. På en arbejdsplads handler det ikke kun om at kunne udføre sine opgaver. Det handler også om at kunne tale med kollegaer, forstå instruktioner og være en del af fællesskabet. Derfor er det vigtigt, at alle opnår de nødvendige sproglige kompetencer til at kunne begå sig.

Målgruppen af borgere med integrationsbehov er bred og rummer personer med forskellige forudsætninger for at blive en del af arbejdsmarkedet . Fællesnævneren for denne handleplan er, at vi møder byens borgere med tillid og forventninger til, at vi sammen kan finde vejen til beskæftigelse, uddannelse og integration

Situationen i København

Mange ledige borgere med integrationsbehov har gennem tiden opnået et job, uddannelse, fritidsjob, læreplads eller blevet afklaret til førtidspension igennem en målrettet indsats i Jobcenter København. Og der er i skrivende stund rekordmange københavnere med etnisk minoritetsbaggrund i beskæftigelse. Gabet i lønmodtagerbeskæftigelsen mellem københavnere med dansk og etnisk minoritetsbaggrund er dog stadig for stort. I november 2024 var beskæftigelsesfrekvensen 80,5 % for københavnere med dansk oprindelse, mens tallet for indvandrere med ikke-vestlig baggrund var noget lavere med 64,1 %, og 69,5 % for efterkommere med ikke-vestlig baggrund.

Ifølge Det nationale integrationsbarometer er der i København desuden et forsørgelsesgab på 8% mellem 16-66-årige fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse og personer med dansk oprindelse.

En stor del af de ledige borgere i Jobcenter København med etnisk minoritetsbaggrund har udfordringer med sproget. Det kan fx være dagpengemodtagere, der udover langtidsledighed og manglende uddannelse også kan have utilstrækkelige danskkundskaber, der kan være en barriere for at opnå en virksomhedsplacering eller et ordinært arbejde. Andre barrierer for at blive en del af arbejdsmarkedet kan handle om manglende kendskab til arbejdspladskultur og det danske samfund, komplekse helbredsudfordringer, mistillid til myndighederne, manglende uddannelse, manglende digitale kompetencer og negativ social kontrol mv.

For mange unge med etnisk minoritetsbaggrund i København står uden for arbejdsfællesskabet og har heller ikke en uddannelse, som kan være en vigtig forudsætning for at blive en del af et arbejdsfællesskab. Samtidig kan det for nogle af de unge, der er startet på en erhvervsuddannelse være svært at gennemføre den, fordi de ikke kan få en læreplads. Et fritidsjob som ung kan skabe et nyttigt fundament for videre i livet at opnå en uddannelse og arbejde. Vi skal derfor række ud til disse unge og give dem en hjælpende hånd til at finde fritidsjob, læreplads, uddannelse og arbejde. Især til unge, der mangler rollemodeller og netværk - og ikke i samme grad som andre kan blive hjulpet derhjemme med lektier, at skrive jobansøgninger og kontakte virksomheder.

Med Integrationshandleplanen 2027-2030 vil Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget (BIU) bygge videre på den viden, der er opnået og igangsætte indsatser, der vil medvirke til at fremme beskæftigelse og uddannelse blandt borgere med integrationsbehov i København. Endelig vil Integrationshandleplanen bidrage til at nå visionerne i Københavns Kommunes Integrations-og medborgerskabspolitik på beskæftigelses- og uddannelsesområdet og udmønte Integrationsbevillingen, der er afsat af Borgerrepræsentationen.

Handleplanens rammer

Integrations- og medborgerskabspolitikken

Københavns Kommunes Integrations- og medborgerskabspolitik danner den overordnede ramme for denne handleplan, som udmønter politikkens visioner på Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalgets (BIU) område. Politikken indeholder en række pejlemærker for integration og medborgerskab, som denne handleplans indsatser vil understøtte.

Københavns Kommune vil:

1) Bidrage til, at københavnere med integrationsbehov får mulighed for at deltage i samfundet på lige fod med andre borgere.
2) Bidrage til, at københavnere med integrationsbehov bliver selvforsørgende.
3) Bidrage til, at alle københavnere med integrationsbehov opnår forståelse og respekt for det danske samfunds grundlæggende værdier, normer og menneskeretlige principper.
4) Behandle alle københavnere ligeværdigt.
5) Bidrage til, at alle børn og unge kommer godt fra start, trives, udvikler sig og bliver så dygtige, som de kan.
6) Samarbejde på tværs af forvaltninger og med inddragelse af civilsamfundet for at skabe helhedsorienterede og koordinerede løsninger.
7) Arbejde ud fra en forståelse af, at integration er en gensidig proces, som fremmer, at københavnere med integrationsbehov får lige mulighed for at være en del af København og samtidig styrkes i at tage ansvar for egen integration og medborgerskab.

Målgruppen for politikken defineres som københavnere med integrationsbehov. Københavnere med integrationsbehov anvendes som en samlet betegnelse for københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, der af forskellige årsager har behov for støtte i form af en eller flere indsatser til fremme af integration og medborgerskab. Københavnere med etnisk minoritetsbaggrund bruges som en samlet betegnelse for indvandrere (herunder flygtninge) og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Integration og medborgerskab forstås som den proces, hvorigennem københavnere med etnisk minoritetsbaggrund "bliver selverhvervende og aktivt deltager i og bidrager til det danske samfund på lige fod med øvrige københavnere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund".

Denne overordnede målgruppebeskrivelse og definition af integration er også gældende for Integrationshandleplanen.

Eksisterende indsatser på integrationsområdet

Beskæftigelses- Integrations- og Erhvervsforvaltningen udfører en lang række lovbundne integrationsopgaver.
Det drejer sig bl.a. om følgende:

Arbejdspligt for kontanthjælpsmodtagere
Kontanthjælpsmodtagere, som ikke opfylder et opholdskrav og et beskæftigelseskrav, er omfattet af lovgivningen om arbejdspligt. Formålet med arbejdspligt er, at borgerne opnår varig beskæftigelse eller tilknytning til arbejdsmarkedet. Borgere i arbejdspligt skal deltage i en beskæftigelsesrettet indsats i op til 37 timer om ugen, fx gennem ansættelse i småjob, virksomhedspraktik, job med løntilskud, danskuddannelse/danskundervisning samt nytteindsats og særligt tilrettelagt nytteindsats.

Modtagelse og integrationsindsats for flygtninge og ukrainske fordrevne
For flygtninge visiteret efter kommunekvoterne tilrettelægges indsatsen efter "Københavnermodellen", der bl.a. indeholder en tidlig indsats med samtaler på asylcentre og en virksomhedsrettet indsats. Målgruppen er omfattet af arbejdspligten og tilbydes et program herefter, der også inkluderer danskuddannelse. Der indgår desuden en helhedsorienteret mentorordning, og alle tilbydes en helbredsmæssig vurdering. Ukrainske borgere deltager i et program bestående af danskuddannelse, beskæftigelsesrettede aktiviteter og virksomhedspraktikker.
Kommunen tilbyder derudover særlige indsatser til borgere fra alle målgrupper.
For integrationsborgere, der opnår beskæftigelse, tilbydes en fastholdelsesindsats.

Danskuddannelse for ydelsesmodtagere og selvforsørgede
Kommunen tilbyder danskuddannelse i henhold til Lov om danskuddannelse. Målgruppen er borgere omfattet af Integrationsloven, herunder flygtninge, fordrevne ukrainere og familiesammenførte samt øvrige borgere med behov for dansksproglig opkvalificering omfattet af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats og selvforsørgede.

Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning for ydelsesmodtagere
Arbejdsmarkedsrettet dansk er en praksisnær og brancherettet danskundervisning under Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, der styrker borgerens sproglige kompetencer med fokus på arbejdsmarkedet. Målgruppen er borgere omfattet af arbejdspligt samt øvrige ydelsesmodtagere med behov for brancherettet danskundervisning.

For at understøtte og fremme resultaterne af de lovbundne opgaver på integrationsområdet kan forvaltningen prioritere at iværksætte supplerende indsatser og initiativer.

Sådanne indsatser kan siges at være ikke-lovbundne eller 'frivillige' at iværksætte, fordi der ikke er krav om at gennemføre dem efter gældende lovgivning. Indsatserne under nærværende integrationshandleplan har netop til formål at supplere den lovbundne integrationsindsats samt indsatser i "normalindsatsen" fx under Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, som også medvirker til at fremme målgruppens integration og medborgerskab.

Bevilling

Af følgende tabeller fremgår finansieringen af indsatserne i Integrationshandleplanen 2027-30.

Tabel 1: Midler fra Integrationsbevillingen

	2027	2028	2029	2030
Helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats	6,8 mio. kr.	6,8 mio. kr.	6,8 mio. kr.	6,8 mio. kr.
Unges inklusion på arbejdsmarkedet og uddannelse	2,8 mio. kr.	2,8 mio. kr.	2,8 mio. kr.	2,8 mio. kr.

Note: 2027 pl-reguleret.

Tabel 2: Midler fra budget

	2027	2028	2029	2030
Perspektiv	4,4 mio. kr.			

Note: Perspektiv er finansieret via budgetpakken for udsatte boligområder ved budget 2024 i perioden 2024-2027

Handleplanens fokus

Formålet med denne handleplan er at fremme beskæftigelse og uddannelse for ledige borgere med integrationsbehov. I forlængelse heraf vil indsatsen have følgende to strategiske områder i fokus:

a) Helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats
b) Unges inklusion på arbejdsmarkedet og uddannelse

Målgrupper

For indsatsen "Helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats" vil målgruppen i 2027-2030 være dagpengemodtagere, ressourceforløbsmodtagere, jobparate og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, der ikke er omfattet af arbejdspligt, ledighedsydelsesmodtagere og sygedagpengemodtagere med integrationsbehov. Det skyldes, at disse målgrupper ikke i forvejen får en lovbunden integrationsindsats, men i stedet en indsats efter Lov om aktiv beskæftigelsesindsats på linje med andre borgere.

Integrationshandleplans-indsatsen vil være en særlig indsats målrettet deres integrationsbehov som supplement til "normalindsatsen" i Jobcenter København. Af tabel 1 fremgår et overblik over andel og antal af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere fordelt på målgrupper i beskæftigelsesindsatsen.

Som følge af beskæftigelsesreformen vil borgere på ressourceforløb blive udfaset løbende indtil slutningen af 2028/primo 2029. Der vil blive taget højde for eventuelle ændringer i indsatsen som følge af dette i en projekt-beskrivelse, der forelægges BIU til orientering i første halvår 2029.

For indsatsen "Unges inklusion på arbejdsmarkedet og uddannelse" vil målgruppen være unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller har et arbejde eller som mangler et fritidsjob eller en læreplads. Disse unge er ikke ydelsesmodtagere, og der er derfor behov for en opsøgende indsats.

Tabel 1. Andel/antal med ikke-vestlig baggrund/efterkommer, fuldtidspersoner (afrundet) i 2025

	Andel/antal ikke-vestlig eller efterkommer i 2025
Ressourceforløbsmodtagere	40 pct. (1000 fuldtidspersoner)
Ledighedsydelsesmodtagere	19 pct. (200 fuldtidspersoner)
Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere	39 pct. (2600 fuldtidspersoner)
Jobparate kontanthjælpsmodtagere	56 pct. (800 fuldtidspersoner)
Dagpengemodtagere	17 pct. (2200 fuldtidspersoner)
Sygedagpengemodtagere	19 pct. (1500 fuldtidspersoner)

Kilde: Jobindsats, antallet af fuldtidspersoner er afrundet.

Perspektiv

Endelig indeholder Integrationshandleplanen også indsatsen Perspektiv (2024-2027), som er en opsøgende beskæftigelsesindsats for ægtefælleforsørgede ledige med etnisk minoritetsbaggrund, som er bosat i udsatte boligområder. Denne indsats er finansieret gennem budgetpakken for udsatte boligområder.

Ægtefælleforsørgede er borgere uden arbejde, som ikke modtager offentlig forsørgelse. De er ofte familiesammenførte eller medfølgende ægtefæller, som ikke kan mod tage offentlig ydelse, uden at det kan betyde, at de mister deres opholdstilladelse. Derfor er målgruppen ikke omfattet af Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningens lovpligtige indsats i jobcentrene. Målgruppen består hovedsageligt af hjemmegående kvinder med ikke-vestlig bag grund. De er motiverede for at få et arbejde, men mangler ofte troen på, at det kan lykkes. Desuden mangler de ofte uddannelse, har ikke tidligere erfaring med arbejdsmarkedet, og har begrænsede danskkundskaber. Samtidig har målgruppen ofte mistillid til jobcentret.

Indsatsens formål er at opsøge de ægtefælleforsørgede, motivere dem til at deltage i indsatsen samt at bidrage til, at de kommer i beskæftigelse eller i uddannelse.

En medarbejder med kendskab til målgruppen opsøger borgerne og motiverer dem til at deltage i indsatsen. Det opsøgende arbejde er særligt væsentligt for indsatsen, da jobcenteret ofte ikke har kontakt til målgruppen, fordi de ikke modtager offentlig forsørgelse. Deltagerne starter i et indledende undervisningsforløb, hvor der arbejdes med jobsøgning (CV, ansøgning, jobsamtale, usagte regler m.m.) og der foretages besøg på bl.a. arbejdspladser og uddannelsessteder. Derudover modtager deltagerne individuel vejledning. Der iværksættes samarbejde med virksomheder i forhold til etablering af virksomhedspraktik og løntilskud med fokus på afgang til ordinære jobs. Sideløbende med den virksomhedsrettede indsats arbejdes der med at bringe målgruppen tættere på arbejdsmarkedet gennem opkvalificering og danskuddannelse.

Strategiske fokusområder

Helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats

Der igangsættes en helhedsorienteret og opkvalificerende, virksomhedsrettet indsats for at fremme at flere borgere med integrationsbehov bliver en del af arbejdsfællesskaber i København.

Målgruppen

Målgruppen er ledige borgere med ikke-vestlig baggrund og efterkommere, der har integrationsbehov.

Mere specifikt vil det for denne indsats være ressourceforløbsmodtagere, jobparate og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (som ikke er omfattet af arbejdspligt), dagpengemodtagere, sygedagpengemodtagere og ledighedsydelsesmodtagere med ikke-vestlig baggrund, hvor der vurderes at være et integrationsbehov. Det vil være ledige, som ikke længere er omfattet af Integrationsloven, men af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, og som derfor ofte har været i Danmark i mere end 5 år.

Målgruppens integrationsbehov kan skyldes barrierer som fx sproglige udfordringer, manglende kendskab til dansk arbejdspladskultur, det danske arbejdsmarked og det danske samfund generelt, mistillid til myndighederne, komplekse, helbredsmæssige problemstillinger – og ofte i en kombination med lang ledighedshistorik, manglende uddannelse, utilstrækkelige digitale kompetencer, manglende tro på egne evner og sociale problemstillinger i hjemmet.

Indsatsen for målgruppen vil indeholde følgende elementer, der uddybes i det følgende:

1. Virksomhedsrettede forløb med fokus på arbejdspladskultur
2. Sproglig og digital opkvalificering af borgerne
3. Motivation, tillid og en anerkendende tilgang til borgerne

Virksomhedsrettede forløb med fokus på arbejdspladskultur

Målgruppen vil få en helhedsorienteret og virksomhedsrettet indsats, hvor målet er, at de kommer i job, fleksjob eller uddannelse[1]. Vejen dertil vil tage højde for deres specifikke integrationsbehov, så virksomhedsplaceringer og jobs rent faktisk gennemføres. Og der vil blive indgået samarbejder med inkluderende virksomheder, der kan rumme disse borgere.

Der vil blive tilrettelagt et internt, virksomhedsrettet forløb med hyppige, individuelle samtaler og workshops, der imødekommer målgruppens barrierer for at komme i job, fx undervisning i det danske arbejdsmarked, i arbejdspladskultur på virksomhederne og i de muligheder det giver at blive en aktiv del af et arbejdsfællesskab og af samfundet. De interne forløb giver mulighed for at danne en tæt og tillidsfuld relation til borgerne og dermed få et større indblik i eventuelle barrierer for at komme i beskæftigelse.

Det interne forløb understøttes af en virksomhedskonsulent med specialviden om målgruppen. Virksomhedskonsulenten samarbejder med relevante virksomheder, der kan understøtte målgruppens vej ind på arbejdsmarkedet via blandt andet virksomhedsplaceringer, småjob og ordinære ansættelser.

Borgere med integrationsbehov kan ofte have behov for en opfølgende indsats i forbindelse med praktik og job. I indsatsen vil der derfor være mulighed for at anvende mentorer efter behov, fx peer to peer-mentorer, der kan fungere som rollemodeller. Og for de borgere, hvor det vurderes nødvendigt, kan der etableres efterværn for at sikre fastholdelse, hvor der fx gennem dialog med borgere og arbejdsgiver kan løses eventuelle misforståelser pga. fx sprogbarrierer, arbejdspladskultur eller helbredsproblemer.

[1] En stor andel af ressourceforløbsborgerne forventes at blive afklaret til førtidspension..

Såfremt der er mistanke om, at en borger er udsat for negativ social kontrol, vil sagen blive håndteret i samarbejde med Jobcenter Københavns Social kontrol-vejledere.

Sproglig og digital opkvalificering af borgerne

En stor del af målgruppen har sproglige barrierer, der kan være en hindring for at komme i virksomhedsplacering og opnå job. Forskning viser, at styrkede sprogkompetencer kan medvirke til permanente, positive beskæftigelseseffekter (Ahrendt m.fl.:2020). Indsatsen vil derfor have fokus på sproglig opkvalificering. Nogle borgere i målgruppen kan have behov for supplerende DU-dansk i form af formel danskuddannelse eller mere brancherettet danskundervisning såsom Arbejdsmarkedsrettet dansk. Andre borgere kan have gavn af mere praksisnær opkvalificering af danskkundskaber i forbindelse med udførelsen af konkrete arbejdsopgaver. En undersøgelse (SIRI: 2023) påpeger, at sproglæring på arbejdspladser kan være gavnlig fx i form af en kollegial sprogmentor, hvor en kollega fra virksomheden hjælper med de sproglige fagtermer og med at forstå arbejdspladskulturen.

Digitalisering bliver en større og større del af hverdags- og arbejdslivet og dermed også af københavnernes møde med kommunen. En undersøgelse (Forskningsinstituttet Nordregio, 2025), samt erfaringer fra Jobcenter København, viser, at for nogle borgere med udenlandsk baggrund kan kombinationen af manglende sprogkundskaber, begrænsede digitale kundskaber og mistillid til både egne evner samt teknologi/myndighederne være barrierer for at anvende digitale løsninger. I forlængelse heraf vil indsatsen have som fokus at understøtte borgere med integrationsbehov digitalt i forbindelse med jobsøgning, sprogindlæring mv.

Motivation, tillid og en anerkendende tilgang til borgerne

Integration er en proces, hvor borgeren har pligt til at tage et personligt ansvar for at opnå et arbejde. Men forskning viser, at også jobkonsulenten spiller en afgørende rolle i udsatte borgeres vej til beskæftigelse - og således også for borgere med integrationsbehov.

Flere evalueringer af projekter igangsat af Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) for borgere med ikke-vestlig baggrund, viser, at sagsbehandlerens tro på og anerkendelse af borgerens livssituation samt en tillidsfuld relation er afgørende for borgerens motivation for forandring og personlig udvikling.

For at sagsbehandleren kan tro på, at borgeren med integrationsbehov kan få en plads på arbejdsmarkedet, er det vigtigt, at sagsbehandleren oplever at have de rette redskaber og metodiske tilgange til samarbejdet med borgeren om at skabe progression hen imod et job (Liebak Hansen m.fl., Væksthusets Forskningscenter: 2019).

Der vil derfor løbende være fokus på at understøtte jobkonsulenternes tro på, at borgerne med integrationsbehov kan komme i beskæftigelse gennem opkvalificering, hvor der opnås viden om de rette metoder og redskaber til netop denne målgruppe, inspirationsoplæg fra eksterne eksperter og samarbejde med NGO'er med viden om målgruppen.

Økonomi

6,8 mio. kr. i servicemidler.

Unges inklusion på arbejdsmarkedet og uddannelse

Der igangsættes en opsøgende indsats målrettet unge udenfor job/uddannelse, en fritidsjobsindsats samt en indsats, som skal fremme lige adgang til lære- og elevpladser.

Målgruppen

For mange unge med etnisk minoritetsbaggrund har udfordringer i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og arbejdsmarked. Det gælder både unge, der er født i Danmark, og unge, der er kommet hertil senere i livet. Udfordringerne kan blandt andet handle om begrænset netværk, manglende kendskab til arbejdsmarkedets normer og forventninger, uddannelsesinstitutionernes optagelseskrav og frister for optag samt diskrimination i forbindelse med ansættelser.

Udfordringerne ses blandt andet på erhvervsuddannelserne, hvor tal fra Danmarks statistik viser, at 53 pct. af unge efterkommere fra ikke-vestlige lande frafalder deres erhvervsuddannelse mod 35 pct. af unge med etnisk dansk baggrund. Samtidig er unge med etnisk minoritetsbaggrund overrepræsenteret i den såkaldte NEET-gruppe, dvs. unge som hverken er i uddannelse eller beskæftigelse.

Forskning peger samtidig på, at tidlige og målrettede indsatser kan styrke unges tilknytning til både uddannelse og arbejdsmarked senere hen i deres liv. Derfor vil forvaltningen have følgende fokusområder i relation til unge:

Fokusområder i relation til unge

Opsøgende indsats overfor unge uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet

Fritidsjob til flere

Lige adgang til lære- og elevpladser

Når unge hverken fortsætter i uddannelse eller beskæftigelse efter grundskolen, tyder det på, at der er behov for en særlig indsats. Studier viser, at hvis man tre år efter grundskolen ikke er i job eller uddannelse, øges risikoen markant for, at man heller ikke er i job og uddannelse efter 7 år.

Det understreger behovet for tidlige indsatser, der styrker unges deltagelse i fællesskaber, uddannelse og arbejdsmarked, før marginaliseringen får lov at sætte sig fast. Unge mellem 15 og 17 år har pligt til at være i gang med uddannelse, job eller anden aktivitet. Alligevel er der stadig unge – herunder unge med minoritetsbaggrund, der ikke er i gang eller som er i gang med midlertidige aktiviteter. Disse unge kan have gavn af en indsats under Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, såsom virksomhedspraktik eller mentor.

Forvaltningen vil derfor opstarte en ny indsats særligt målrettet målgruppen. Indsatsen vil have fokus på:

- Opsøgende indsats målrettet 15-17-årige unge med minoritetsbaggrund, der står uden for uddannelse og beskæftigelse eller er i midlertidige aktiviteter.
- Udvikling af tilbud under Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats til målgruppen, herunder hjælp til at komme i gang med praktik eller mentortilbud med henblik på opnåelse af lønnede timer eller uddannelsesafklaring.

Økonomi

2,8 mio. kr. i servicemidler.

Fokusområder i relation til unge

Opsøgende indsats overfor unge uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet

Fritidsjob til flere

Lige adgang til lære- og elevpladser

For unge med etnisk minoritetsbaggrund kan fritidsjob have særlig betydning, fordi jobbet også giver adgang til netværk, sproglig udvikling og erfaring med arbejdsmarkedets normer og forventninger. En undersøgelse fra Nordisk Ministerråd peger blandt andet på, at fritidsjob kan bidrage til øget sandsynlighed for uddannelse og senere beskæftigelse blandt unge med minoritetsbaggrund. Samtidig peger forskning på, at fritidsjob bidrager til udviklingen af sociale og personlige kompetencer som ansvarlighed, samarbejdsevne og evnen til at indgå i arbejdsfællesskaber. Kompetencerne kan styrke trivsel, motivation for skolegang og reducere risikoen for kriminalitet.

Derfor vil forvaltningen fortsat have fokus på at understøtte unge med etnisk minoritetsbaggrund i fritidsjob. Indsatsen vil bl.a. have fokus på:

- Træning i håndtering af jobsamtaler og jobsøgning i form af bistand med CV-skrivning og udarbejdelse af ansøgning målrettet relevante brancher.
- Opsøgende indsats målrettet udsatte unge med minoritetsbaggrund, gennem samarbejde med fx boligsociale helhedsplaner og civilsamfundsaktører.
- Opsøgende virksomhedssamarbejde med henblik på at skabe fritidsjob.

Fokusområder i relation til unge

Opsøgende indsats overfor unge uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet

Fritidsjob til flere

Lige adgang til lære- og elevpladser

En undersøgelse fra Institut for Menneskerettigheder fra 2023 viser, at praktikvejlederne på erhvervsuddannelserne stadig i nogen grad oplever, at nogle virksomheder fortsat lægger vægt på etnicitet ved ansættelse af lærlinge og elever. Samtidig med de høje frafaldstal for unge med etnisk minoritetsbaggrund kan det tyde på, at de unge oplever udfordringer i overgangen fra erhvervsuddannelsen til lære- og elevpladser.

Manglende adgang til lære- og elevpladser kan få konsekvenser for unges muligheder for at gennemføre en uddannelse og derved opnå varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er derfor relevant at tilbyde hjælp og støtte til alle unge med etnisk minoritetsbaggrund, som har udfordringer med at finde og fastholde en lære- eller elevplads.

Indsatsen vil bl.a. have fokus på:

- Matche unge med elev-/lærepladser hos private virksomheder eller offentlige arbejdspladser.
- Træning i håndtering af jobsamtaler og jobsøgning i form af bistand med CV-skrivning og udarbejdelse af ansøgning målrettet relevante brancher.
- Opsøgende indsats målrettet unge med minoritetsbaggrund, der mangler lære- eller elevplads i samarbejde med erhvervsskolerne.

Opfølgning på handleplanen

Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen vil løbende følge op på handleplanens indsatser med henblik på at sikre fremdrift samt understøtte, at viden, erfaringer og resultater fra indsatserne anvendes til at kvalificere både nuværende og fremtidige indsatser.

I forbindelse med handleplanens udmøntning, vil Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen udarbejde projektbeskrivelser for initiativerne under handleplanens indsatsområder. Projektbeskrivelserne vil indeholde konkrete mål for hver indsats samt økonomisk fordeling. Projektbeskrivelserne vil blive forelagt Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget i første halvår af 2027 og første halvår af 2029.

Som opfølgning på indsatsernes resultater vil en status blive forelagt Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget årligt.

Referencer

Arendt m.fl.: "Language training and refugees' integration" (2020).

Forskningsinstituttet Nordregio: "Promoting digital inclusion of immigrant women in the Nordic countries" (2025).

Institut for Menneskerettigheder: "Minoritetsetniske elever fravælges i oplæring" (2023).

Integration Norden / Nordisk Ministerråd: "Fritids- og feriejob som vej til integration af unge med ikke-nordisk baggrund i Norden" (2023).

Jakobsen, V.: Non-Western immigrants, the transition from school to education and to work and NEET status. Nordic Journal of Migration Research (2023).

Liebak Hansen m.fl., Væksthusets Forskningscenter: "Somaliske kvinders fortællinger om arbejde og ledighed" (2019).

Rosholm m.fl., Væksthusets Forskningscenter: "Sagsbehandlerens betydning for udsatte borgeres jobchancer" (2017)

Styrelsen for International rekruttering og Integration (SIRI): "Sproglæring på arbejdspladser" (2023).

Styrelsen for International rekruttering og Integration (SIRI): "Evaluering af Flere indvandrerkvinder i beskæftigelse" (2023).

Styrelsen for International rekruttering og Integration (SIRI): "Evaluering af Traumebevidst praksis i den beskæftigelsesrettede integrationsindsats" (2025).

TrygFondens Børneforskningscenter, Aarhus Universitet: "Unge med fritidsjob klarer sig bedre til eksamen" (2018).

VIVE: "Kommuner øger fokus på indsatser for fritidsjob til unge" (2025).